

Spis treści

Wstęp	5
-----------------	---

I. Legendy miejscowe

1. Podanie o dzielnej służebnej	9
2. Paż z Brzegu	11
3. Jak dwie brzeskie kobiety zostały w cudowny sposób uratowane przed husytami	12
4. Powstanie Ogrodu Abrahama i pogrom Żydów w 1541 roku	15
5. Książe i pastor	17
6. Cesarski szpieg w obozie Torstensohna pod Brzegiem	18
7. Krótkie legendy o oblężeniu Brzegu przez Torstensohna	19
8. Wzięcie do niewoli i oswobodzenie księcia Krystiana II brzeskiego	20
9. „Człowiek proso”	21
10. Mennica przy ulicy Garbarskiej	22
11. Jak brzeżanie szubienicę uczynili „uczciwą”	22
12. Lipowy pniak na promenadzie	22
13. Jak pewien morderca sam się zdradził	23

II. Legendy z okolic miasta

14. Małujowice	
a) Legenda o widłach do gnoju i drzwiach zamurowanych	24
b) Szwedzka fosa	25
15. Gać	
Legenda o księżej kałuży	25
16. Łukowice Brzeskie	
Skarb w świątyni rusałek	26
17. Bąków	
a) Sołtys Jip	27

b) Zaginiona wieś	27
c) Udręka	28
18. Młodoszowice	
Legenda o Heemsse-Barndel	28
19. Michałów	
Podanie o siodlarzu	28
20. Osiek	
a) Dwór rozbójnika w Osieku	29
b) Rudobrody zamiatacz w starym zamku pod Osiekiem	30
21. Gierszowice	
a) Legenda o gierszowickich dzwonach	30
b) Dzwony gierszowickie: wrocławianie	31
22. Kruszyna	
Skarb w „wodnej świątyni”	31
23. Zawadno	
Kara boża dla rycerzy-rozbójników	31
24. Różyna – Kopanie – Zawadno	
a) Zabójstwo Franka łalkarza	32
b) Śmiała panna	32
25. Wronów	
Legenda o półwyspie trębacza	33
26. Śmiechowice – Mąkoszyce	
Podanie o ślubnej górze	33
27. Borucice	
Legenda o kamiennym skarbie	34
28. Wójcice	
Kłusownik z Wójcic	34
29. Błota	
Podanie o szubienicznym lochu	35
30. Lednica	
Zatopiony wóz	35
31. Bystrzyca – Lipki – Szydłowice	
a) Zatopiona kaplica	36
b) Piastowski staw na łące z „kamiennym stołem”	36
c) Pogrzeb samobójcy	37
32. Stary Otok	
Milczący zabi staw	37
33. Strzelin	
a) Założenie miasta Strzelina	38

b) Jak Jezioro Królewskie pod Strzelinem otrzymało
swą nazwę

38

III. Upiory

34. „Człowieczek proso” (wersja druga)	40
35. Upiór w brzeskim młynie	41
36. Upiór przy ulicy Pawłowskiej	42
37. Upiór w domu szewca (Brzeg)	42
38. Tajemnicze przejście podziemne (Brzeg)	43
39. Modnisia w Ogrodzie Abrahama	43
40. Podanie o błędnych ogniach	43
41. Upiór w kowalskim rogu (Łukowice Brzeskie)	44
42. Upiór w izbie czeladnej (Łukowice Brzeskie)	44
43. Podanie o powracającej kobiecie (Łukowice Brzeskie)	45
44. Podanie o cięących zaroślach (Jankowice Wielkie, Wierzbnik)	45
45. Upiór w zagrodzie Franciszka (Czeska Wieś)	46
46. Podanie o kościelnym kamieniu (Czeska Wieś)	47
47. Śmiertelny zakład (Czeska Wieś)	47
48. Bosa stopa niedźwiedzia (Pogorzela)	48
49. Biała dama w kościele w Pogorzeli	49
50. Strażak (Osiek)	49
51. Upiór z Gierszowic	49
52. Pastor z Gierszowic	50
53. Białe widmo z Jesiony i nocny stróż	50
54. Upiór w kaplicy pod Łosiowem	51
55. Gorąca skóra (Buszyce)	51
56. Upiór w dobrach klasztornych w Kruszynie	52
57. W jamie kowala straszy (Czepielowice)	52
58. Ognik (Czepielowice)	53
59. Skarb przy krzyżu zarazy w Mikowicach koło Oleśnicy	53
60. Upiór na cmentarzu zmarłych na cholere w Wójcicach	53
61. Biała dama (Błota)	54

IV. Legendy o diabłach i czarownicach

62. Diabeł i parobek (Kościerzycy)	55
63. Miejsce zabaw czarownic w Borucicach	55
64. Diabelski kamień (Bystrzyca)	56

65. Chłop Schörner i czarownica z Obórek (Obórki i Czeska Wieś)	56
66. Diabelska kręgielnia (Romanów)	57

V. Legendy o nocnych polowaniach

67. Polowanie nocne w Czeskiej Wsi	59
68. Co opowiadał myśliwy z Jankowic Wielkich	59
69. Jeździec bez głowy (Łosiów i okolice)	60

VI. Duchy ziemne, wodne, zwierzęta-demony i duchy dręczycielskie

70. Wiec rusałek na Wzgórzu Molestowickim	61
71. Rusałka i Franek lalkarz	63
72. Wóz pełen rusałek	64
73. Jak rusałki przyniosły szczęście	65
74. Rusałkowe źródło	66
75. Drwiny z rusałek	66
76. Jak rusałki mściły się na tych, którzy zakłócili ich spokój	67
77. Jak strzygi Wzgórze Molestowickie porzuciły	68
78. Karlice porywające małe dzieci	69
79. Rusałki na Sołtysim Wzgórzu (Czeska Wieś)	70
80. Łosiowskie krasnale	70
81. Studnia rusałek w łosiowskiej cynkowni	71
82. Urowadzona kobieta (Różyna)	71
83. Wieśniaczka Hampel i rusałki (Czepielowice – Kościerzycy)	71
84. Albinos	72
85. O pewnym mądrali	73
86. Gwizdanie węzowego króla i jego korona (powiat brzeski)	74
87. Jak dziewczęta stawały się zmorami (Stary Otok koło Oławy)	74
88. Jak dusze dziewcząt zamieniły się w myszy i zamieszkały w wierzbie (Lubsza)	75

VII. Cudowne wybawienia

89. Jak pewne dziecko zostało wyleczone z płaczu (Stary Otok koło Oławy)	76
---	----